

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4792/2018
20.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Драгојевић, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Ковачевић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Борис Богдановић, адвокат из ..., ради утврђења по тужби и ради дуга по противтужби, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7512/17 од 22.02.2018. године, у седници већа одржаној 20.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7512/17 од 22.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 57623/10 од 23.06.2017. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је утврђено да је ништав уговор о зајму оверен код Петог општинског суда у Београду дана 10.08.2006. године под Ов.бр. ../2006. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев да се утврди да су ништави Протокол о регулисању међусобних односа од 09.05.2006. године са анексом од 13.05.2006. године и анексом II од 17.05.2006. године. Ставом трећим изреке одбачена је тужба у делу којим је тражено да се утврди да су ништави споразуми о резервацији купопродаје три стана у будућем стамбеном објекту у ул. ... број .. од 20.10.2003. године, споразум о резервацији купопродаје три стана у будућем стамбеном објекту у истој улици од 18.11.2003. године и предуговор о заједничкој изградњи станова на локацији ..., блок .. од 02.12.2004. године. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате износ од 32.180,89 евра са каматом коју пословне банке у месту испуњења плаћају на девизну штедњу по виђењу почев од 30.09.2016. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом петим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА у делу којим је тражио да се утврди да су раскинути Протокол о регулисању међусобних односа од 09.05.2006. године са анексом од 13.05.2006. године и анексом 2 од 17.05.2006. године. Ставом шестим изреке одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавезе тужени АА да тужиоцима ВВ и ГГ, по основу уговора о зајму овереног код Петог општинског суда у Београду дана 10.08.2006. године под Ов.бр. ../2006, исплати

износ од 90.000 евра са законском затезном каматом од 15.10.2006. године, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате. Ставом седмим изреке дозвољено је преиначење тужбе тужиоца АА на начин као из поднеска од 08.03.2017. године. Ставом осмим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7512/17 од 22.02.2018. године, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом и осмом изреке.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени су благовремено изјавили ревизију, побијајући пресуду у делу у коме нису успели у спору (став 1. и став 6. изреке првостепене пресуде), због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, с позивом на одредбу члана 395. ЗПП.

Апелациони суд у Београду је донео решење РЗ 45/18 од 04.07.2018. године којим није предложио Врховном касационом суду одлучивање о изјављеној ревизији.

Правноснажна другостепена одлука која се побија ревизијом донета је 22.02.2018. године. Закон о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 55/14), ступио је на снагу 31.05.2014. године, односно пре правноснажног окончања поступка у овој правној ствари.

Одредбом члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 55/14), прописано је да је ревизија дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијеног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, а који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог закона.

Како је вредност предмета спора по противтужби 90.000 евра у динарској противвредности, то је ревизија тужених дозвољена, у смислу члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ број 125/04 и 111/09) па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревизије о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП јер пресуда садржи јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужених, као купаца и тужиоца, као инвеститора и продавца постигнут је усмени договор о куповини три стана површине од 30 до 35 м² на локацији у ул. ... у На основу тог договора

тужена ББ је тужиоцу на име капаре исплатила укупно 30.000 евра. На тој локацији објекат никада није започет те је тужилац преко предузећа ДД чији је оснивач, туженима покушао да обезбеди станове на другој локацији. С тим у вези, између туженог ВВ, као наручиоца и наведеног предузећа као извођача, дана 02.12.2004. године закључен је Предуговор о заједничкој изградњи станова на локацији ... блок .., у ул. ... у Овим предуговором извођач се обавезао да за наручиоца изгради три стана на наведеној локацији за укупну цену од 98.164 евра, при чему је износ који је ББ исплатила тужиоцу на име капаре третиран као аванс. Предузеће ДД и тужилац као физичко лице нису били инвеститори изградње објекта на наведеној локацији.

Између туженог ВВ и тужиоца дана 09.05.2006. године закључен је Протокол о регулисању међусобних односа којим се тужилац обавезао да ће посредовати у закључењу уговора о купопродаји станова у изградњи, и то два стана у блоку .. који ће ВВ закључити са предузећем ЂЂ и једног стана у блоку .. који ће тужени ВВ закључити са предузећем ЕЕ за цену од 600 евра по м2. Даном 13.05.2006. године, између туженог ГГ и тужиоца закључен је уговор насловљен као Анекс Протокола о регулисању међусобних односа којим је констатована цена м2 у износу од 1.050 евра и којим се тужилац обавезао да ће продавцима ЂЂ и ЕЕ исплатити део укупне купопродајне цене за три стана, и то износ од по 20.000 евра за сваки стан приликом закључења купопродајних уговора, а потом још две рате у износима ближе означеним у наведеном уговору. Даном 17.05.2006. године исти уговорачи закључили су анекс уговора од 13.05.2006. године насловљен као Анекс 2 Протокола о регулисању међусобних односа којим је измењена цена м2 стана за уговор који ће бити закључен са предузећем ЕЕ и у вези с тим и висина рате коју се тужилац обавезао да ће исплатити том предузећу.

Тужилац је 10.08.2006. године туженима ГГ и ВВ исплатио износ од 60.000 евра у складу са Протоколом и анексима 1. и 2. како је то наведено у признаници сачињеној у вези са том исплатом. Истовремено између тужених ГГ и ВВ као зајмодаваца и тужиоца као зајмопримца оверен је уговор о зајму на износе од 90.000 евра, с тим да из исказа парничних странака произлази као неспорно да тужени тужиоцу нису исплатили наведени износ зајма већ је он представљао другу и трећу рату за три стана за које се рате тужилац обавезао да плати.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и утврдили да је ништав уговор о зајму оверен код Петог општинског суда у Београду даном 10.08.2006. године под Ов.бр. ../2006. Одбијен је као неоснован противтужбени захтев тужених ВВ и ГГ да се обавезе тужилац да им, на име уговора о зајму од 10.08.2006. године, исплати износ од 90.000 евра, будући да се ради о ништавом уговору (јер стварна воља уговорача приликом закључења није било давање новца на зајам већ обезбеђење потраживања које су тужени имали према тужиоцу на основу уговора о преузимању и испуњењу), на основу кога тужилац није примио никакву исплату.

Правилне су ревизијом побијане одлуке нижестепених судова о усвајању тужбеног захтева за утврђење ништавости уговора о зајму и одбијању противтужбеног захтева за исплату, које су образложене јасним и довољним разлозима, које у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Одредбом члана 103. Закона о облигационим односима прописано је да је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Према правилном утврђењу нижестепених судова, стварна воља уговарача приликом закључења уговора о зајму није била давање новца на зајам (тужени тужиоцу нису ни исплатили износ од 90.000 евра), већ обезбеђење потраживања које су тужени имали према тужиоцу на основу уговора о преузимању и испуњењу, због чега је уговор о зајму ништав у смислу члана 103. Закона о облигационим односима и самим тим нису испуњени услови за обавезивање тужиоца да туженима наведени износ новца врати, јер тужилац и није примио тај новац, па је правилно одбијен противтужбени захтев у том делу.

С тим у вези нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права. Осталим наводима ревизије, којима се указује на учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. у вези члана 342. став 2. и члана 8. ЗПП, се, у ствари, оспорава утврђено чињенично стање што у смислу члана 398. став 2. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

Врховни касациони суд је закључио да, у смислу члана 405. став 2. ЗПП, није потребно детаљно образлагати пресуду јер се у ревизији понављају жалбени разлози. Такође, образлагањем пресуде се не би постигло ново тумачење права нити би се допринело уједначеном тумачењу права.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци, на основу члана 405. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Биљана Драгојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић